

Anders wonen

Zelfstandig wonen, beschermd wonen, bij je gezin wonen, begeleid wonen, ... Het lijstje gaat door. Vandaag de dag zijn er bijna evenveel opties qua woonvormen als dat er keuze is in broodvariëteiten.

Natuurlijk zijn niet alle woonvormen voor iedereen geschikt. De ene heeft meer ondersteuning nodig dan de andere en ook qua nood aan privacy en sociaal contact kan er een groot verschil zijn in voorkeur. Net zoals met dagbesteding is het een kwestie van de juiste formule te vinden, helemaal op maat van de persoon én de situatie.

Omdat er steeds nieuwe woonformules bijkomen, willen we jullie laten kennis maken met projecten die minder gekend zijn. Deze rubriek is daarom gewijd aan **alternatieve woonvormen**. Onbekend is vaak onbemind, maar is dat wel terecht als het gaat over minder gekende woonvormen?

Deze keer laten we je kennis maken met **Oak Tree Projects**:

Oak Tree Projects verhuurt studio's in co-housingprojecten in heel Vlaanderen. De studio's zijn voor mensen met een ondersteuningsvraag. Danaë is één van de bezielers van het project. Samen met haar gezin woont ze in de co-housing Wijn & Co, waar ook een aantal Oak Tree studio's voorzien zijn. In één van die studio's woont haar zus Elisabeth. Ik heb met beide zussen afgesproken voor een gesprek.

Op een vroege donderdagavond zak ik af naar Wijn & Co, een kersvers co-housingproject met nieuwbouwwoningen in Wijnmaal, waar 33 gezinnen wonen. De bewoners delen samen een grote tuin en ook gemeenschappelijke ruimtes zoals een polyvalente zaal met keuken, een wasserette tot zelfs een gedeelde werkruimte. Ik ben nog niet goed en wel aangekomen of ik word al aangesproken door een bewoonster die mij vraagt of ze me ergens mee kan helpen. Ze kent Elisabeth en Danaë en stuurt

me meteen de juiste richting uit. Danaë en Elisabeth komen me tegemoet gewandeld. Wat een fijn onthaal. En wat een schril contrast met de aangrenzende steenweg waar ik vandaan kom gewandeld; het co-housingproject doet denken aan een klein gehucht waar iedereen elkaar kent en burenelmatig een babbeltje doen samen.

Danaë, kan je ons vertellen hoe Oak Tree Projects ontstaan is?

"Ik heb 2 zussen met een ondersteuningsvraag. Elisabeth en ook haar tweelingszus Catalina die in een voorziening woont. Zij is heel tevreden daar en heeft daar de ondersteuning die ze nodig heeft. Maar Elisabeth wilde eigenlijk heel graag alleen gaan wonen. Zelf was ik dan ook aan het rondkijken voor een nieuwe woning voor mijn gezin. Co-housing leek mij dan iets leuk. Vanuit deze co-housinggroep was er ook interesse om ook een woning in te richten met een sociale insteek. Toen dacht ik dat het eigenlijk heel tof zou zijn als Elisabeth hier ook kan wonen. Dan heeft ze zowel ons als burenel als die 31 andere gezinnen. Het is eigenlijk allemaal begonnen met dit project. En dan vanuit het idee dat het jammer zou zijn om het te beperken tot die woning voor onze zus en dat we er nog meer mensen mee kunnen helpen, zijn we verder gegaan.

Dus er zijn twee Oak Tree projecten die bewoond zijn maar op dit moment zijn we 4 andere projecten aan het bouwen; één in Turnhout, één in Wolvertem in de co-housing De Okelaar, die is eind dit jaar klaar. We zijn ook nog aan het bouwen in Kortenberg en in Deurne. Er zijn nog heel wat andere projecten op komst maar die staan nog niet zo ver.

Het zijn telkens verschillende studio's die ingebed zijn in een grotere co-housing zoals hier in Wijnmaal. De meeste gezinnen hier in de co-housing hebben geen zorgvraag. De bewoners hebben hier gekocht net zoals in een verkavelingsproject maar wat uniek is hier is dat we één woning inrichten met studio's voor mensen met een ondersteuningsvraag."

Wie zijn eigenlijk de mensen die ervoor kiezen om in een studio van Oak Tree Projects te wonen?

"Het zijn vooral mensen die heel graag zelfstandig willen wonen. Mensen die de permanentie van voorzieningen minder nodig hebben. Daarom is het ook niet voor iedereen. Het is eigenlijk voor mensen die graag mensen om zich heen hebben maar zonder dat opgelegd wordt dat het voor iedereen hetzelfde moet zijn. In die zin trekken we een groep toekomstige bewoners aan die nu vaak een beetje zoekende

zijn; mensen die ondersteuning nodig hebben maar in de klassieke woningen is dat dan soms weer te veel.

Een tweede belangrijk ding: Als je hier komt wonen moet je weten dat je in een co-housing komt wonen. Dus tijdens het traject van aan de deur van je studio tot aan de straat heb je misschien al 4 mensen gezien die dag zeggen en een babbeltje willen doen. Het is misschien wel iets socialer en misschien dat niet iedereen dat even fijn vindt. Tegelijkertijd wordt er niets verplicht van activiteiten. Er is altijd wel iemand van de burens die iets organiseert waarbij je kan aansluiten. Dus je hebt veel meer mogelijke activiteiten maar je hebt ook wel de vrijheid om te zeggen "nee, dit is niks voor mij."

Danaë vertelt ook dat het voor Elisabeth in het begin moeilijk voor te stellen was wat het zou worden. "Het vroeg ook wel wat tijd om te wennen. Het was voor haar op dat moment vooral belangrijk om alleen te kunnen gaan wonen. Dat merken we ook bij andere geïnteresseerde jongeren. Ik kan wel uitleggen hoe een co-housing in elkaar zit maar het is pas door het te zien en er door te wandelen dat je een beetje een idee kan hebben wat het kan zijn. Onze moeilijkheid is dat het allemaal eerst op plan is – voordat de bouw van start gaat - en het is dan moeilijk om het je voor te stellen."

Julie project is gericht op mensen met een ondersteuningsvraag. Zijn de studio's enkel beschikbaar voor mensen met een PVB-budget?

"Het hangt ervan af. In onze studio's in Turnhout is dat wel bijvoorbeeld. Maar de goedkeuring van het zorgbudget is voldoende, ook al staan ze al 20 jaar op de wachtlijst. We hebben ook een tweede type woning die ook open staat voor mensen die net uit de boot vallen en geen PVB-budget krijgen.

Wij doen eigenlijk zelf niets met het budget. Het gaat wel om zelfstandig wonen dus je moet wel met je eigen budget de zorg kunnen inkopen die je nodig hebt of bij je netwerk hulp krijgen. Wij zijn geen vergunde zorgaanbieder dus wij mogen vanuit onze organisatie ook geen hulp aanbieden. Dat vraagt extra inspanning van de bewoners. We merken dat ook heel wat van onze toekomstige bewoners het net heel belangrijk vinden dat ze zelf kunnen kiezen om met die of die samen te werken en dat het budget niet volledig wordt ingezet bij éénzelfde zorginstelling."

Elisabeth, waar woonde je voor je naar hier verhuisde?

"Ik zat nog op school en woonde op internaat. Ik was graag op internaat. Ik had ook wel zin om hier te komen wonen."

En hoe valt het mee nu je hier woont?

“Wat positief is, is dat ik nu zelf kan koken wat ik wil. Mijn studio is groot genoeg. Er is ook veel natuur hier.”

Vond je het gemakkelijk om hier te komen wonen? Hoe was de verandering naar een nieuwe plek die je nog niet kent?

Elisabeth: “Dat was niet altijd even gemakkelijk.”

Danaë tegen Elisabeth: “Je vindt het wel heel jammer dat je Olaf, de hond thuis bij onze ouders, nu moet missen. Je gaat wel graag terug in het weekend om met hem bezig te zijn hé.”

“Je hebt natuurlijk het geluk denk ik dat je heel goede begeleiding hebt die je ook gewoon kon verder zetten toen je hier kwam wonen; Het is eigenlijk een heel pakket aan ondersteuning. Er is een mobiele begeleider van Hejmen die bijvoorbeeld meegaat naar de Ikea om meubels te kopen. Twee keer per week ga je ook naar een dagcentrum. Dan is er nog de persoonlijk assistente die twee keer per week langs komt. En dan nog een thuiszorgdienst die ook komt helpen. Ze heeft ook een drukke agenda met veel verschillende activiteiten. Een halve dag per week begeleidt werken. En dan zijn er nog de naailessen waar ze met de MinderMobielen centrale naartoe gaat. Ook tennislessen. En af en toe ook paarden therapie. Ze heeft eigenlijk haar leven van daarvoor kunnen verder zetten en niet voor volledig nieuwe activiteiten in de buurt moeten zorgen.”

Belinda, de begeleidster van Elisabeth benadrukt dat Elisabeth graag een dag vol activiteiten heeft en ook mensen om zich heen om samen dingen mee te doen. De andere 3 studiobewoners op de site in Wijgmaal hebben omwille van autisme moeite om contact te leggen of iets te organiseren. Dat maakt het niet altijd even gemakkelijk voor Elisabeth. Belinda denkt dat een eigen gemeenschappelijke ruimte in de unit van Oak Tree Projects het contact tussen de Oak Tree bewoners had kunnen bevorderen.

Samenleven heeft zijn uitdagingen, zoals ook bij andere gemeenschappelijke woonvormen steeds weer blijkt. Het project van Oak Tree staat natuurlijk nog in zijn kinderschoenen en langzaam komen de verschillende aspecten van het samenleven aan het licht. Dat merkt ook Danaë op.

“In de praktijk is het niet altijd evident. Dat hebben wij ook een beetje ervaren in ons eerste huis in Essen - hier in Wijgmaal is het nog te vers om daarover iets te zeggen. Wij gingen vooral uit van het feit dat de bewoners hun eigen ondersteuning zouden inschalen maar hebben gemerkt dat het stukje ‘samen’ toch een ding was. Zelfs al delen ze maar een inkomhal of een wasmachine, die collectieve ondersteuning ontbrak wel.”

Sinds kort is er ook een maatschappelijk werkster in dienst die helpt met het ondersteunen van de bewoners. Elisabeth is alvast tevreden met de bewonersvergaderingen die zij organiseert. Bij Oak Tree Projects zijn ze nu volop aan het zoeken naar manieren waarop - naast individuele opvolging - die collectieve ondersteuning kan worden georganiseerd.

Elisabeth, Zou je hier eigenlijk graag wonen mocht je zus hier niet wonen?

E: “Nee, ik denk dat niet. Ik zou me eenzaam voelen.”

D.: “We gaan regelmatig samen wandelen, ook met de hond. Voor mij is dit een beetje zoals kangoerewonen maar nog beter. Dat je niet alleen op elkaar bent aangewezen maar dat je ook alle burens in de omgeving hebt. Voor mij is dat natuurlijk heel fijn.”

Jullie lijken een mooie formule gevonden te hebben samen – Elisabeth, jij kan hier zelfstandig wonen zoals je graag wilde en Danaë, jij woont letterlijk een paar huizen verder samen met je gezin en in een co-housingproject zoals je graag wilde. Fijn dat jullie elkaar in de buurt hebben. Zijn er nog andere families in de andere co-housing projecten?

D: “Wij hopen dat dit nog gaat gebeuren. Voorlopig zien we dat veel van onze toekomstige bewoners hun vleugels net willen uitslaan, niet per se dat ook een ouder mee verhuist. Nu, een broer of een zus zouden ze misschien nog wel meer zien zitten!”

Ik vind het alvast een heel interessante en veelbelovende woonformule. Het was ook een boeiend gesprek! Heel erg bedankt om jullie verhaal te delen met mij en met onze lezers. Waar kunnen onze lezers terecht als ze nog vragen hebben of als ze geïnteresseerd zijn in een studio van Oak Tree Projects?

Je kan contact opnemen via onze website: www.oaktreeprojects.be. Ook op Facebook www.facebook.com/OakTreeProjects en op LinkedIn www.linkedin.com/company/oak-tree-projects

Alvast nog heel veel succes gewenst met de verdere uitbouw van de organisatie!